

[Kaj Poulsen]

frie løndannelse, som dette forslag er udtryk for.

Den økonomiske situation i Danmark har dog heller ikke tidligere ved gennemførelse af sådanne begrænsningsforslag været så anspændt, som den er for tiden, og på grund af de ændrede overenskomster, som vi behandlede her i folketinget i foråret, og som blev vedtaget i marts måned, kan det vel nok fastslås, at det er en overordentlig ekstraordinær situation, vi står i.

Den gruppe i samfundet, som vil blive berørt af denne lovændring, er gruppen af lønmodtagere og funktionærer, som på det private og offentlige arbejdsmarked normalt fornyr deres overenskomst hvert andet år ved indgåelse af kollektive overenskomster. Da disse lønmodtageres organisationer har tilsluttet sig den politiske målsætning, som regeringen har lagt frem i sine forslag til en helhedsløsning, og balancen i social henseende opretholdes, såfremt disse gennemføres, finder vi fra socialdemokratiets side ingen betænkeligheder ved at anbefale dette forslag.

Jeg synes også, det er værd at bemærke, at det igen er lønmodtagernes organisationer, der har vist samfundssind som så ofte tidligere, når det drejer sig om økonomisk-politiske indgreb; det vidner om en betydelig ansvarlighed i disse organisationer over for de enorme økonomiske problemer, vort samfund står i.

Det havde været rart, om andre af erhvervslivets organisationer havde vist det samme samfundssind i deres omtale af denne helhedsløsning fra regeringen. Men vi har jo desværre måttet konstatere, at kritikken fra disse andre organisationer har virket, for at sige det pænt, noget anspændt.

Hensigten med forslaget er at bringe lønstigningstakten ned under halvdelen af den stigning, som ellers ville have fundet sted i 1980, og vi tror i socialdemokratiet, at de instrumenter, regeringen griber ind med, vil kunne sikre en sådan nedgang i stigningstakten på lønområdet.

Regeringen foreslår for det første, at taktreguleringsordninger på hele arbejdsmarkedet sættes ud af kraft, dog således at den første regulering i 1980 vil komme til udbetaling med en værdi svarende til 75 pct. af lønudviklingen. Herefter vil taktreguleringsordnin-

gerne bortfalde til udbetaling i tiden til og med 1. april 1981.

Jordskælvsklausulen for lønmodtagere med taktregulering i § 3 føler socialdemokratiet rimelig, idet grupper, som ellers ikke har mulighed for at regulere deres lønforhold i overenskomstperioden, således har sikkerhed for, at denne lovs gennemførelse ikke betyder, at de sækker agterud i forhold til andre indkomstgrupper.

Med forslagene i §§ 4 og 5 har regeringen sørget for, at de dårligst stillede grupper på arbejdsmarkedet holdes uden for den beskæring, som sker ved bortfaldet af de to dyrtidsportioner, der skulle komme til udbetaling på grundlag af reguleringspristallet for januar 1980. Det finder vi fra socialdemokratiets side rimeligt og socialt begrundet og kan derfor tilslutte os det. Undtagelsesreglen betyder, at lønmodtagere, som arbejder på garantiløn, vil få en forhøjelse af garantilønnen med 1 kr. 20 øre i timen, og med den ordinære overenskomstforhøjelse pr. 1. marts vil dette betyde, at garantibetalingen herefter vil ligge på 35 kr. 75 øre i timen, hvilket bestemt ikke kan siges at være nogen stor timeløn.

Ligeledes vil arbejdsministerens forslag holde lærlinge og ungarbejdere skadesløse ved denne suspendering af to dyrtidsportioner.

Kurstilpasningen af kronen den 29. november på 5 pct., som vil medføre højere importpriser, betyder i direkte prisforhøjelser, at reguleringspristallet vil stige med ca. 1,2 pct. For at denne kursjustering ikke skal spises op i højere lønninger, foreslår regeringen, at pristalsvirkningen for kurstillpasningen trækkes ud af reguleringspristallet, således at den første dyrtidsportion, som slår igennem efter det nye pristal, vil blive reguleret med et beløb svarende til de 1,2 pct. Socialdemokratiet kan tilslutte sig den sammenhæng, ministeren ser i dette forslag og det af skatteministeren fremsatte forslag til lov om grundskyld til staten af landbrugsejendomme.

Bestemmelserne i lovforslagets §§ 7, 8 og 9 er naturlige konsekvenser af, at arbejdslivet jo skal gå videre og om muligt forbedre produktionen og produktiviteten. Disse regler åbner mulighed for en sådan udvikling.

Alt i alt kan man sige, at det lovforslag, der her er tale om, er kraftig medicin, som uden tvivl vil betyde en reallønsnedgang for